

BÁCSMEGYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPESTEN, Teréz-körút 2.

Kiadóhivatalok: Zomborban: Gombos F. Berta dohány-
szabadjében. Ujvidéken: Schäffer Péter könyvkereskedés-
ben. Szabadkán: Braun Adolf nyomdájában. Bácsalmáson:
Rosenberg A. cégnél.

Politikai lap.

Alapította:

LATINOVITS PÁL.

Felelős szerkesztő:

PETŐ LAJOS.

Előfizetési árak:

Egész évre 16 K. — Fél évre 8 K. — Negyed évre 4 K

Tanítóknak, aljegyzőknek, írnokoknak, földműveseknek és szeré-
nyebb javadalmazású hivatalnokoknak évi 12 kor. félévre 6 kor.
negyedévre 3 kor.

Megjelenik hetenként.

A főispán ünneplése.

Zombor, 1916. július 26. (Saját tudósítónktól.) Szívet-lelket elragadó ünnepségné volt ma színhelye a vármegye közgyűlési diszterme. A bizottsági tagok nagy számban jelentek meg, hogy a vármegye népszerű hivatása magaslatán álló főispánját királyi kitüntetéséhez üdvözöljék. A vármegye közönségének szeretetét *Evetovits* János prépost, országgyűlési képviselő fejezte ki. Nagyszabású, melyen járó gondolataival és történeti hasonlataival megkapó, klaszikus szépségű beszédben fejezte ki. A kitűnő szónok retorikai tudásának teljes fegyverzetével lépett föl, hogy a szívek érzéseit méltóan juttassa kifejezésre. A hatás, mely beszéde után támadt s melyet a szónok pompás előadása fokozott, leirhatatlan.

A tisztviselők ragaszkodását dr. Szabolyevits Dusán vm. főjegyző nyilvánította költői szárnyalású, eszmegazdag, formában tökéletes beszédben.

A főispán meghatva köszönte meg a bizottsági tagok szeretetét és ragaszkodását. Zamatos és erőteljes válaszában biztosította a közgyűlést, hogy működésében mindég a vármegye érdekeit fogja szem előtt tartani. Percekig tartó éljenzés és taps kísérte a főispán szavait.

Városvy Károly indítványára a beszédek, mint a vármegyei történelem gyönyörű emlékeit, jegyzőkönyvben örökítették meg.

Az ünnepi közgyűlésen jelen voltak: Szemző István ny. főispán, Sculiety Ferenc alispán, báró Hammerstein Richard, Evetovits János, Deák Béla orsz. képviselők, Kleiner Lajos polgármester, dr. Steuer György min. titkár osztályvezető, dr. Szabolyevits Dusán főjegyző, Magyar Jenő, szondi Eril József, Eril István, Klanszky Ferenc apát, Gärtner Sándor, Novák Ferenc, Schwerer Ferenc, Rakita László, Simrák Béla, Makkay Gábor, Wagner G. Adolf főesperes, Városvy Károly, Vojnits Maté, Tarcay Dezső, dr. Balaton Gyula, Koller Oszkár, dr. Buday Pál, Jabionszky Aladár, Sigmond János, Tripolszky Gyula, Kulunchich Viktor, Szemző Károly, Sztrilich Béla, dr. Fratricsevit István főszolgabíró, Kleiszner Károly jószágigazgató, Oberländer Fülöp, Hetteszheim Henrik, Arany Gusztáv ref. lelkész, dr. Pető János járásbíró, Dedinszky János ág. ev. lelkész, Scherer Rezső, Lederer Pál tb. főjegyzők, Fuchs István műszaki tanácsos, Schick Ernő aljegyző, Alföldy László levéltáros, Kuhl Lajos főispáni titkár-aljegyző, Zsigmond Dénes ár. elnökhelyettes, Baky Elek, Krudy Gyula, dr. Gergurov Márk, Blumenthal Károly, Petrovits Mihovj ár. ülnökök, Jeisel Henrik tb. főjegyző, dr. Spitzer István vm. főorvos, Trenka István főkapitány, Laczkovits Károly városi főjegyző, dr. Türr Aladár tb. főügyész, dr. Schneider Károly, dr. Frank Mihály árvaszéki elnök, Rausch Ede, Pető Lajos szerkesztő, Kiss Gyula jegyző-egyleti elnök, Laczkovich Károly városi főjegyző, Király Lajos, Trenka István, Vermes Vince, Lichtneckert József, Mosovits Livius, Tripolszky Béla, Kolling Márton, Auer Emil, Polyák László, Sztrilich Jenő, Patachich Dániel, Wogving Agoston, Haug János, Hartmann Pál, Gerber Miklós, Wölfl Péter, dr. Sztarcsevits Jenő, Bikár György, Kopping Márton, Kederer József, Szalay Zsigmond, Drégely Antal, Szommer József, Vukov Jakab, Röder Frigyes, Ladány Ervin, Kiss Béla, Vidákovits Balázs, Nikolits Aurél, Berecz Károly, Potzta György, Milits Szvetozár, Bikár György jegyzők, Rác Soma főgim. tanár, Arnold Sándor titkár, Berits Borisláv gör. kel-

plébános, Jámor Béla, Veres Árpád főgim. igazgató, Berenczey Domonkos városi főmérnök, Tomcsányi Aladár őrvezető, dr. Dukay Adolf nagybirtokos, Beck Mátyás, Ulrich Mihály, Pfeiffer János, Nagy József, Ritérez Pál, Grünfelder János, Hauser Péter, Jeisel Henrik, Bachrach Lajos, Eimann Károly, Voihweiner Keresztély, Dzsida Antal, Richardi Márton, Kátyánszky Tanaszia, Mudrinszky Uros, Aradszky Eutin, Dombovits Antal, Hadzsits Tivadar, Leczkovác Mihály, Barakovits Lajos, Hetteszheim Abraham, Marakovits Miklós, Merkl Károly, Baky Elek, Városi Manó, Bujdosó Pál, Kocsis Imre, Preininger János, Dombovits Ignác, Bayer Péter, Gerhardt József, Willmann János, Eberhardt István, Pionicski Milán, Aradszky Ulászló, Csirszky Konrad, Nagy Pál Sándor, Vidakovits Ernő, Ivánkovits Antal, dr. Zsigmond Gyula, Schwerer Ferenc, Agatics Boldizsár, Till Imre, Weber Antal.

Purgly Sándor főispán: Üdvözli a bizottsági tagokat, az ülést megnyitja.

Evetovits János: Méltóságos főispán ur! Tekintetes törvényhatósági bizottság! Mielőtt a törvényhatósági bizottság a napirendre kitűzött tárgysorozat diszensziójához fogna engedjék meg nekem, hogy ezen, bár fontos, de mégis csak köznapi ügytől eltekintse és egy ünnepélyes tényre irányítsam szíves figyelmeket, amely tény nekünk ezen órát bizonyos tekintetben vármegyei ünneppé avatta, értem pedig Ó Császári és Apostoli Királyi felségnek legmagasabb kegyességét, amellyel vármegyénk érdemes főispánját, jószási dr. Purgly Sándor urat (Lelkes éljenzés.) a jeles Lipóttrend lovagkeresztjével kitüntetni méltóztatott!

Mélyen tisztelt törvényhatósági bizottság! Tudatában vagyok ugyan önönmagam gyengeségének — de erőt és bátorságot meritek a meggyőződésből, hogy a vármegye közös örömének vagyok a tolmácsa, amidőn a királyi kegy fényével körülövezett főispán urunkat, Purgly Sándor Óméltóságát (Lelkes éljenzés) annak a közönsége nevében tiszteletteljesen üdvözölöm, amikor a jeles Lipóttrend lovagkeresztjével kitüntette őt az elismerő királyi kegy. Méltóságos főispán ur! Tisztelt törvényhatósági bizottság! A lovagi kereszt felirata két rövid szóval jellemzi Méltóságod közéleti tevékenységét: »Integrati et merito.« »A jedhetlenségnek és az érdemnek.« (Zajos tetszés.) Ilyennek szeretjük mi a mai önző, érdekhajhászó korunkban a mi vezérünket. Ha lovag, ha vezér: legyen meg benne a lovagi kor gáncsnélkülössége, legyen meg benne a közjóért fáradó munkásságnak a merituma (Tetszés.)

Tekintetes Törvényhatósági bizottság! Voltak nekünk a multban is királyi kegyre érdemesült főispánjaink, voltak nekünk más vezéreink is, akik verejtékes munkásságuk és szellemi értékeik javát a vármegye kulturális és anyagi előhaladásának szentelték: de most, amidőn a nagy események, a nagy idők forogtagába sodortattunk, amidőn a dél és észak, a kelet és nyugat háborgó nemzeteinek világrendítő mozgalma sokszor épen minket, Bács-Bodrogh vármegyét oly közvetlen közletről érinti, és a vármegye közönségének a tűzpróbát kellett kiállania,

(Zajos helyeslés) hogy a nagy események követelte katonai és polgári erényekben csorbítatlanul tündököljön; és ha mi mind ezeket öröndetesen tapasztalva, az oroszán részt méltóságod bölcsességének, állami férfitapintatának, a vármegye lelkivilága teljes ismeretének és a közügyek bölcs irányítására való rátermettségének tulajdonítjuk. (Zajos helyeslés, éljenzés és taps.)

Nehéz időkben lett méltóságod annak a rendnek lovagjává, amely a katonai és kiváló polgári érdemek jutalmául mindenkor adományoztatott! Ha valamikor, ugy e nehéz időkben szembeötülő a katona és a polgár egymásra való ráutaltsága, a lövészárók és a háztűzhely, a főhadiszállás és a kormányzói zoldasztal — ha térbelileg messze is esnek egymástól: valójában egy szent célért véreznek és verejtékeznek (Zajos tetszés), hogy a királyi trónnak, a magyar nemzetnek és a magyar hazának egy második évezredes lételt biztossítsunk — beállítva a Bács-Bodrogh vármegye egyérszű közönségét a nagy nemzeti eszme szolgálataiba, — hogy azután Tacitussal elmondhatjuk: »hic junius, hic optime manebimus.« Ily szent érzelmektől áthatva üdvözölöm méltóságodat a királyi elismerés fényétől, mint a magas kormány bizalmától a vármegye közönsége változatlan bizalmától körülövezett vezérünket. Éljen Purgly Sándor főispán. (Meg-megújuló lelkes éljenzés és taps.)

Dr. Szabolyevits Dusán: Méltóságos főispán ur! Tekintetes törvényhatósági bizottság! A legfényesebb tárgy, a legragyogóbb gyémánt a világosságtól elzárva elvész a sötétség szintelenségében: csillogásának teljes játékával csak a napvilág behatása alatt gyönyörködhet.

A legélesebb elme, a legkiválóbb tehetség a magánélet homályába rejtve legtöbbször észrevétlen marad: szellemének sziporkái csak a közélet fényzőnőben állítva bontják ki a maguk teljes színpompájában . . .

Alig néhány éve, uraim, nem is nagyon messze tőlünk, a nyilvános élet csábító napvilága, mint pillét a mécses, egy ilyen kivételes tehetséget vonzott a maga búvókörébe.

Sokat hallottunk, sokat olvastunk róla, szikrázásának egy egy rezgése elhullámozott hozzánk is, — de világot felforgató eseményeknek kellett közbejőnniök, mesteri kezelt igénylő bonyodalmaknak kellett felhalmozódnok, hogy ezt az ingeniumot vármegyei életünk fénykörébe vonva teljes tündökölésében megismerhessük. (Zajos tetszés.)

Méltóságos főispán ur! Mikor a magas kormány szerencsés kézzel közéletünk központjába állította méltóságodat, a látóhatár már régtől fogva komor színben sötétlett.

Abban a legtágabb körben, melyet a nagyvilág jelent a számunkra, — abban a szűkebb keretben, melyet bölcsönkül és majdan sirunkul is jelölt ki a végzet, abban a szinte családias otthonban, melyet hivatásunk határozott meg a részünkre, — régóta gyűltek, egyre jobban gyűltek a vész-

terhes felhők s cikkázó villámok pusztulást jósoltak mindennek, ami él, örül, vigad és virágozik.

Odalenn, közvetlen szomszédságunkban, már javában dúlt a főrgeteg s a felkorbácsolt tenger hullámai át át csapva határainkon, felborítással fenyegették békés nyugalmunkat.

S mint a hogyan a zugó szélvész a a legmagasabb szirteket csapkodja a legjobban, Méltóságodnak, a vármegye és kised családunk fejének, kellett az oroszlanrészt kivennie minden bajból, minden fáradságból, minden keserűségből...

S mi bámulattal szemléltük, hogy a villámok minduntalan felvillanó fénye egy egy újabb csillámát csillogtatta meg méltóságod kiváló képességeinek: négy törvényhatóság legbonyodalmasabb kérdései játszi könnyedséggel nyertek elintéztést, (Zajos helyeslés.) a szenvedélyek fel-fel tornyosuló hullámai Méltóságod egyetlen szavára elsimultak, a megzavart rend és nyugalom egy egy intésére helyreállott. (Ugy van.)

S így lőn, hogy a zivatar majdnem nyomtalanul elvonult fejünk felett, el a közelünkben s habár a messze távolban féltelmetesen dörög még és bömböl, szűkebb otthonunk láthatára tisztulni kezdett.

És ime, az oszladozó felhők közül káprázató fényesség tör magának utat: a királyi kegy egy ragyogó sugára glóriával aranyozza be méltóságod »sikeres működésével szerzett kiváló érdemeit.« (Helyeslés.)

Méltóságos főispán ur! Kétségtelen, hogy az elismerés, habár a legmagasabb helyről jön is, a valódi érdemekhez nem tehet hozzá semmit, de az egyedül hivatott világításba helyezve őket, — mint a gyémánt lapocskáit — megcsillogtatja legrejtettebb parányait is, melyekben visszaverődve fényt áraszt az egész környezetre. (Zajos tetszés.)

Ezen a réven a királyi kitüntetésből részt kérünk mi is, a vármegye közéletének munkásai.

Részt kérünk annál több joggal, mivel mi annak a fénynek, mely Méltóságod egész lényéből állandóan s immár a királyi kegy sugaraiban tükröződve határozottan kiárad, nemcsak világító erejét, hanem melegét is éreztük. (Ugy van.)

Hiszen a legválságosabb időben is, mi alatt két keze fáradhatatlanul dolgozott az egymásra tornyosuló bonyodalmak elhárításán, szíve velünk dobogott, lelke velünk érzett s amikor csak tehetett, készséggel ragadta meg az alkalmat, hogy rólunk való gondoskodásának, irántunk érzett rokonszenvének tanujelét adja. (Helyeslés.)

Mi ama védő szirtnek oltalma alatt meghuzódva ugyszólván gondtalanul sütkéreztünk szeretetének melegében.

Engedje meg tehát méltóságod, hogy amikor az uralkodói elismeréshez ismételen — ezuttal a nagy nyilvánosság előtt legjobb kívánatainkat fűzzük, kifejezést adjunk nemcsak annak a nagy tiszteletnek melyet a kiváló képességeknek önfeláldozással való érvényesítése kelteni szokott, hanem azon túl tanúságot tehesünk odaadó ragaszkodásunkról is, melyei méltóságod személye iránt viseltettünk, — engedje meg, hogy a királyi kitüntetés tündöklő, de hideg fényéhez szeretetünk melegét, lelkesedésünk tüzeit csatoljuk. (Tetszés.)

Fény és melegség, — minden életnek e két forrása kell, hogy termékenyítőleg hasson közéletünkre, kell, hogy meghozza a maga gyümölcsét, — és mi ez ünnepélyes órában ünnepiesen fogadjuk, hogy Méltóságodat azon az uton, melyet elméje bevilágít, szeretettel és lelkesedéssel fogjuk követni, nehéz munkájában odaadással fogjuk támogatni, hogy a vármegyének immár csendes vizeken bár, de még mindig veszedelmesen lappangó szirtek között haladó hajóját biztos révbe vezethessük. (Zajos tetszés.)

A jó Isten adjon hozzá e nehéz időben erőt és kitartást. (Lelkes éljenzés.)

Purgly Sándor főispán: Lélekemelő örömet szerez nekem az a fölötté megtisztelő kegyes üdvözlés, amelyben engem a tekintetes törvényhatósági bizottság és a vármegye mélyen tisztelt tisztviselői kara legmagasabb kitüntetésem alkalmával *Evetovits* János apát ur nagyságának és a vármegyei főjegyző urnak szívemet, lelkemet egyaránt megható szép üdvözlő beszédei nyomán engem részesíteni méltóztattak. Fogadják ezért úgy az igen tisztelt törvényhatósági bizottsági tag urak, mint az én kedves munkatársaim, a vármegye derék tisztikara soha nem szűnő hálámát és őszinte köszönetemet.

Bizonyára méltóztatnak emlékezni, hogy a legsúlyosabb megpróbáltatások idején a nemzeti és állami létünk sorsát veszélyeztető világháboru kezdetén foglaltam el e szép és nagy vármegye diszes főispáni székét. Tudatában voltam felelősségteljes óriási feladatomban s még sem riadtam vissza, mert komoly, férfias törekvés hatotta át egész valómát, (Zajos helyeslés) hogy e nehéz, de magasatos hivatásomat, a lelkesedés, a tiszta jó szándék, a becsület és önzetlen munkával párosult hazaszeretetem, amelyet magammal hoztam, mikor e terem küszöbét átléptem s amelyekkel, Istennek hála, ma is fel vagyok vertezve, (Zajos helyeslés) — utat nyitnak számomra az önök szívéhez és meghódíthatom azt a három legdrágább kincset, ami a közélet porondján működő férfit egyedül és kizárólag boldogíthatja, polgártársaim bizalmát, becsülését és szeretetét. (Tetszés.)

És hogy e hármast talizmánból meríthetek erőt, az állásommal járó jogok elfogulatlan gyakorlására és a nehéz kötelességek teljesítésére. E törekvésem megvalósítását sejteti velem az önök nagyrabecsült elismerésének a mai napon történt megnyilvánulása, ami engen csak arra int, serkent és buzdít, hogy hivatásom terén világító szövetnekem ezután is a tiszta közérdek, valamint úgy az összlakosság, mint az egyesek nemcsak jogos, de méltányos óhajainak teljesítésére irányuló munkálkodásnak lángkévéje legyen.

Most pedig, amikor ismételen megköszönöm megtisztelő üdvözlésüket, rendületlen bizalmamat fejezem ki édes magyar hazánknak a dicsőséges béke utáni hatalmába és nagyságába. Kérem a kegyelemnek és irgalomnak örök istenét, hogy a nemzet nagyságából fakadó áldásokat minél bővebben, minél gazdagabban árássa Bácsbodrog vármegye nemeslelkű, hazafias közönségére és ajánlom magam további szíves jóindulatukba és barátságukba. (Hosszantartó lelkes éljenzés és taps.)

Városi Károly: A most elhangzott három gyönyörű beszéd momentuma vármegyei történetünknek. Hogy emlékkük el ne vesszen, tisztelettel indítványozom, hogy a jegyzőkönyvben örökítsük meg. (Általános helyeslés.)

A függetlenségi pártszakadással elmélkedvén a zentai függetlenségi pártlap, a Károlyi-pártnak az anyapártból való kiválását mindenben helyesli. Okoskodását így fejezi be: »Nekünk az új függetlenségi pártban van minden bizodalunk. Ha valamit el tudunk érni, az ő agilitásuknak, az uralmon levő pártra gyakorolt nyomásuknak fogjuk köszönhetni azt. Mi bizalommal vagyunk az új függetlenségi párt radikálizmusa és magyarsága iránt s bizalommal követjük azt a zászlót, melyet ez a párt most kibontott.«

A budapest-ujvidék-titel-perlasz-pancsova-szemendriai vasut fővonalai összeköttetése ügyében pártoló intézkedésre kérte a vármegyét Pancsova városa. A közgyűlés — minthogy megyénk részéről külön intézkedés szüksége fönn nem forog — az átiratot irattárba helyezte.

A zentai választási elnök. A Zentán megejtendő városi képviselőválasztás vezetésére elnökké dr. *Szabovlevits* Dusan vm. főjegyzőt küldte ki a vármegye.

A hadifelszólamlási bizottságba megüresedett egyik állást a legutóbbi vármegyei közgyűlésen *Zsupánszky* Lyubomir nyug. ósziváci jegyzővel töltötték be.

Az alispán szabadsága. A vármegyei közgyűlés *Scultéty* Ferens alispánnak 4 heti szabadságot engedélyezett.

Vármegyei közgyűlés.

Zombor, 1916. július 26. (Saját tudósítónktól.) Bács-Bodrog vármegye törvényhatósági bizottsága ma, dr. *Purgly* Sándor főispán elnökletével rendes évnegyedes közgyűlést tartott, melyre a bizottsági tagok nagy számban jelentek meg. A közgyűlésnek ünnepi jelleget adott a főispánnak királyi kitüntetéséhez való ováció-szerű üdvözlése, melyről más helyen részletesen számolunk be.

A közgyűlésen eme határozatokat hozták:

Alispáni előterjesztés a temerin—tisztaistvánfalvai kongóteglá-utrá szükséges homok vállalati szerződés tárgyában, jóv.

Alispáni előterjesztés a IV. hadikölcson jegyzése tárgyában 500.000 kor.

Alispáni előterjesztés a jegyzői nyugdíjalap szükségletének fedezése tárgyában, elfogadt.

Alispáni előterjesztés a Ferenc József alapítvány kamatainak felosztása tárgyában, elfogadtatott.

Alispáni előterjesztés a Mohol, Nemesmilitics, Mozsor, Kiszács és Palona községekben elrendelt kötelező ujraoltásra vonatkozólag alispáni rendelet jóváhagyása tárgyában elfogadtatott.

Alispáni előterjesztés a honvéd reáliskola és ludovika akadémiában megüresedő alapítványi hely betöltése tárgyában, tud. vét.

Alispáni jelentés a vármegyei központi hivatalai részére az 1917. évre szükséges papírneműek és irodaszerek biztosítása tárgyában, tud. vét.

Alispáni előterjesztés a vármegyei szolgaszemélyzet 1916. évi ruhajárandóságának mikénti kiadása tárgyában, tud. vét.

A zombori m. kir. államépítészeti hivatal előterjesztése a vármegyei törvh. közutjai műszaki szolgálatának szervezéséről szóló szabályrendelet 29. §-ának módosítása a háboru tartamára tud. vét.

Jóikits és társa felebbezése *Turja* vadászati jog bérbeadása határozata ellen. Megsemmisített.

Szegedi Jenő felebbezése *Dunabökény* polgári illetményének kifizetését megtagadás ellen. Hat. jóv.

Ferenc csatorna r. t. felebbezése *Szentthmás* a ferencsatornai hid helyreállítási költségeinek kifizetését megtagadó határozata ellen, hat. jóv.

Rojka Pálné és társának felebbezése *Dunagólos* hadbavonult községi szolgák fizetéseinek utalványozását megtagadó hat. ellen, hat. jóv.

Szappanos és társai felebbezése *Magyar kanizsa* Dégal Kálmán és társai polgári iskolai tanítók családi pótléka hat. ellen, új hat. hoz.

Izr. szentegylet felebbezése *Zenta* az izr. temető előtti hid kijavitása hat. ellen, új hat. hozatalra utasít.

Özv. Schmidt Ernőné és társa felebbezése *Zenta* a kéményseprési díjak felemelése hat. ellen, hat. jóv.

Fratricsevits János és társa felebbezése *Magyar kanizsa* legelődíj megállapítása hat. ellen, hat. felold.

Markovits Károly felebbezése *Magyar kanizsa* a nagyvendéglő bérlete ellen, hat. jóv.

Weisz Bernát felebbezése *Zenta* haszonbérszerződés felbontása hat. ellen. Hat. megsemmisített.

Kovács Menyhért felebbezése *Zenta* a szolgaszemélyzetbe felvétele hat. ellen, hat. megsem.

Dr. Dömötör Miksa felebbezése *Magyar kanizsa* az orvosi díjak megállapítása hat. ellen. Felebb. részben elfogadt.

Evetovits István felebbezése *Zenta* gyepmester fizetésemelési kérelme hat. ellen, hat. jóv.

Ericson vill. részv. társ. felebbezése *Magyar kanizsa* új városi villamos készülék felülvizsgálata hat. ellen, hat. jóv.

Nagy és társai felebbezése *Magyar kanizsa* juhlegelő kijelölése ellen, hat. jóv.

Nagy Adám János felebbezése *Magyar kanizsa* rabbi fizetése hat. ellen, hat. jóv.

Kékits József felebbezése *Csurug* helybeli törvényhatósági bizottsági tagok kiküldése hat. ellen, hat. töl. jóváhagyás megvan.

Ferencsatorna r. t. felebbezése *Béreg* partjavítási költségek hat. ellen, hat. megváltoztatott.

Markovich Pálné felebbezése *Béreg* születési díjára és látogatási díja hat. ellen, hat. megváltott.

Graf Ármán felebbezése *Zenta* a Szent István templom építése hat. ellen, hat. megsem.

Szárich Géza polgármester felebbezése *Zenta* a Felsőbancár községi képviselő hat. ellen, hat. megsem.

Kiss Árpád felebbezése *Zenta* előlege hat. ellen, hat. jóv.

Deutsch Mór felebbezése *Zenta* lakbérnyugdíj tárgyában hat. ellen, hat. jóv.

Esszes Mihály felebbezése *Zenta* díjazása tárgyában hat. ellen, hat. jóv.

Zagyi és társai felebbezése *Zenta* gyalogrendőr fizetése hat. ellen, hat. jóv.

Evetovits István felebbezése *Zenta* gyepterületi szerződés feibontása hat. ellen, hat. jóv.

Birn Károly felebbezése *Ada* nagyvendéglő javítása hat. ellen, hat. feiold.

Kerschner Mihály felebbezése *Bátsszentiván* kenderzetési díjszedése határozat ellen, hat. jóv.

Honell Emil felebbezése *Küllöd* községi állatorvos drágasági pótléka határozata ellen, hat. feioldatott.

Schopper József felebbezése *Küllöd* községi rendőrség drágasági pótléka határozat ellen, hat. feioldatott.

Tokodi György felebbezése *Mohol* tanítók drágasági pótléka hat. ellen, hat. jóv.

Tuna Béla felebbezése *Szond* kéményseprő fizetésének felemelése hat. ellen, hat. jóv.

Tóth Lajos és társai felebbezése *Szenttamás* községi bíróság elnöke ellen, választás meg- erősítéik.

Medurity Z. János felebbezése *Turja* gyepterület drágasági pótléka hat. ellen, hat. jóv.

Medurity Z. János felebbezése *Turja* Czmojacski Jevrem rendőrvetelő helyettes lő- ártánya hat. ellen, hat. jóv.

Medurity Z. János felebbezése *Turja* Perity Milan lovasszolga drágasági pótléka hat. ellen, hat. jóv.

Medurity Z. János felebbezése *Turja* Joczity Illés helyettes szolga drágasági pótléka hat. ellen, hat. jóv.

Medurity Z. János felebbezése *Turja* Zere- micski Iván rendőr drágasági pótléka hat. ellen, hat. jóv.

Medurity Z. János felebbezése *Turja* Pet- rovits Sebő és társai községi alkalmazottak drá- gasági pótléka hat. ellen, hat. jóv.

Titel község határozata a főszolgabírónak szo- gátatandó villanyáram átalánya, hat. jóv.

Hódság kéményseprő segélyezése 200 kor. jóváhagyatott.

Paripás iparos tanonciskolai tanulók fize- tése 430 kor. jóv.

Paripás adópénztárnok segélyezése 50 kor. jóváhagyatott.

Petróc kárpáti falvak felsegélyezése 2000 K jóváhagyatott.

Dunagárdony Oroszországban levő hadi- foglyok részére való szeretetadomány, részben megsem.

Militics bolgár vöröskereszt segélyezése 6 évig a 50 kor. jóv.

Militics anyakönyvi díjak átengedése hat. jóváhagyatott.

Militics vöröskereszt kórház orvosának tisz- teletdíja 1200 kor. jóv.

Béreg anyakönyvi díjak átengedése hat. jóv.

Titel özv. Zsvikovits Matrona segélyezése hat. jóv.

Paripás kisbírák segélyezése hat. jóv.

Paripás a volt helyettes jegyző fájárandó- sága, hat. jóv.

Csurog kárpáti falvak felsegítése 1000 kor. jóv.

Ujsóv vadászti jog bérbeadása, hat. jóv.

Ósöv előfodatosok segélyezése 100—100 kor. jóv.

Óker anyakönyvi díjak átengedése, hat. jóv.

Magyarok vadászati jog bérbeadása hat. jóv.

Csávoly egy U. hajó költségeihez való hoz- zájárulás 50 kor. jóv.

Dernye községi szegények segélyezése 1000 kor. jóv.

Dernye anyakönyvi díjak átengedése, hat. jóv.

Dernye elfogatosok szerződése, hat. jóv.

Körtés kisbíró fizetése 20 kor. jóv.

Militics végrehajói díjak átengedése, hat. jóv.

Bezdan anyakönyvi díjak átengedése, hat. jóv.

Titel özv. Bozók Istvánné segélyezése havi 30 kor. jóv.

Alsókaból Suhajda István segélyezése évi 120 kor. jóv.

Urszentiván Tatits János kisbíró segélye, hat. jóv.

Vajszka harangozó fizetésrendezése évi 200 kor. jóv.

Béreg vadászati bér elengedése. Hat. megs.

Paripás községi népkönyvtár létesítése. Hat. megsem.

Regöce előjáróság jutalmazása. Hat. jóv.

Bácsujfalú határozata a nagykorcsma bér- beadása tárgyában. Hat. jóv.

Dunabökény az 1915. évben befolyt anya- köyvi díjak átengedése, hat. jóv.

Csurog községi taligás kisbíró lótarási áta- lánának felemelése, havi 50 k-val jóv.

Boróc 1915. évben befolyt anyakönyvi díjak átengedése 59 k. jóv.

Csávoly tüdőbeteg katonák részére meg- szavazott segély 50 k. jóv.

Béreg közlelmzésessel megbízott előjárók díjazása, hat. jóv.

Csávoly elfogatos fizetésének felemelése 3000 k. jóv.

Opalánka a katonák beszállásolása folytán támadt járványos betegségek elfojtása körül fel- merült és fedezetel nem bíró költségek előlege- zése és megtérítése, hat. jóv.

Opalánka anyakönyvi díjak átengedése 54 k. jóv.

Opalánka kisbírák fizetésének rendezése 120—120 k. jóv.

Nádolja szolgák fizetésének megállapítása 50—50 k. jóv.

Opalánka opalánkai illetőségű szegények segélyezése, tud. vét.

Bácsujlak hadikölcsönjegyzése, jóv.

Opalánka a háború folytán a házipénztár- ból kiutalt többlet kiadások megtérítése, tud. vét.

Dunabökény községi földbérlet bérleenge- dedése, jhás megs.

Opalánka közlelmzésre vásárolt gabona árának kölcsön útján való fegezése, jóv.

Nagybaracska a helyettes kisbíró fizetésé- nek megállapítása, jóv.

Káty mezőéri állás szervezése, jóv.

Dunagárdony vármegyei utadótartozásnak 1916. évi kezdődőleg a közpénztárból való fe- dezése. Hat. megsem.

Bácsóváros az alkalmazottaknak adandó drágasági pótlék, hat. jóv.

Dunabökény h. kisbíró fizetésének feleme- lése, havi 10 k. jóv.

Bácsóváros a járási rendőrfelügyelőnek adandó drágasági segély, 50 k. jóv.

Dunabökény a faiskolai kertész fizetésének emelése 160 kor. jóv.

Boldogasszonyfalva III-ik hadikölcsönre fei- veendő 150000 korona jelzőkölcsön megsza- vazása, jóv.

Orszáallás harangozó részére megszavazott segély, jóv.

Bácsujlak IV. hadikölcsönre megszavazott összeg jóváhagyása, jóv.

Felsőkaból előjáróság és a községi végre- hajtó fizetésének felemelése, jóv.

Bácskertes a községi tanítók drágasági pót- léka 200—200 kor. jóv.

Óker gyepterülettel történt megállapodás, jóv.

Palona az iskolaigazgató fizetésének fe- melése 40 kor. jóv.

Tündéres körorvos drágasági pótléka 200 kor. jóv.

Körtés behajthatlan községi követelések le- írása, hat. jóv.

Gara rendőrvetelő s egy kisbíró drágasági pótléka hat. 20—20 kor. jóv.

Szilbács községi közmunka kivétele folyó évre, jóv.

Bezdan Albert György fogyasztási adójának elengedése 67 k 50 f. jóv.

Gádor orgona felállítása alkalmával felme- rült kiadások fedezése és az orgonafújató alkalmazása, jóv.

Torza közmunka mikénti teljesítése hat. f. évre jóv.

Orszáallás Feszler Márton községi adópénz- tárnok részére megszavazott tiszteletdíj, 200 kor. jóv.

Torza községi alkalmazottak helyettesíté- séből felmerült többlet kiadások fedezése, h. jóv.

Csátaja özv. Dörner Andrásné drágasági segélye havi 5 k. jóv.

Szond rendőrök és szolgák háborus segé- lye 35 százalék jóv.

Dávod a kisbírák fizetésének felemelése, hat. jóv.

Tündéres járási rendőrfelügyelő drágasági pótléka folyó évre 109 k. jóv.

Alsókaból községi jegyző részére 50 ka- tisztrális hold rétföldnek életfogytiglan leendő haszonélvezetűl való adományozása és a haszon élvezetnek az adományozott ingatlanra való be- kebelezése. Iratok kiadattak a főbíróknak.

Bácskertes kenderzetési szabályozása, jóv.

Bácskertes község határozata temető ajándékozása tárgyában, jóv.

Bezdan rendőrök és kisbírák drágaság pótléka, jóv.

Csávoly harctéren küzdő katonák szeretet- adománya, jóv.

Cservenka rendőrség rendkívüli segélye, jóv.

Dunagárdony jegyzői és az összes községi alkalmazottak nyugdíjjárulékának fedezése, jóv.

Dunagárdony második kisbírói javadalom felemelése, 720 k. jóv.

Felsőkaból kéményseprővel kötött egyezség jóváhagyása, 1200 k. jóv.

Felsőszentiván előjáróság napidíjának fel- emelése, jóv.

Felsőszentiván Botcsa István tanító drága- sági pótléka havi 14 k. jóv.

Sajkásgyörgye harmadik hadikölcsön jegy- zése, tud.

Szond az anyakönyvi díjak átengedése, jóv.

Titel villanytelepen átalakítandó lakóhelyi- ség. Hat. megsem.

Ujsóv két községi szolga, kertész és gyepterület javadalmazásának felemelése, jóv.

Ujverbász a társulati polgári leányiskola községeseitése, hat. jóv.

Kiskér Schmidt Oszkár dr. községi orvos személyi pótléka, hat. megsem.

Csantavér községi alkalmazottak napidíj- nak felemelése, jóv.

Veprőd kisegítő munkaerő alkalmaztatásának költségei, 1200 k. jóv.

Veprőd anyakönyvi díjak átengedése, jóv.

Veprőd kisegítő hivataloszolga alkalmaztatása havi 50 k. jóv.

Veprőd a negyedik hadikölcsön jegyzése, Veprőd jégkészítőgép beszerzése, jóv.

Titel ideiglenes községi alkalmazottak napi- díjának felemelése módosítással jóv.

Magyaroknálva elfogatosok fizetésjavítási kérelme, 3000 k. jóv.

Magyaroknálva Schöbel György drágasági pótléka, 760 k. jóv.

Magyaroknálva Simon József fizetéseme- lése, jóv.

Magyaroknálva városi kertész munkások fizetésemelés, jóv.

Magyaroknálva 1916. évi közigazgatási ál- lamsegély felosztása, jóv.

Magyaroknálva oromhegyesi és adorjáni pásztorok fizetése és az apaállat gondozási díjak felemelése, jóv.

Zenta gazdasági munkaházak aláfalazása, jóv.

Magyaroknálva rendőrök csizmapánze fel- emelése, jóv.

Bácskertes vasuti örkert kisajátítása, jóv.

Csurog a kir. kincstárral kötött csereszere- ződés, megsem.

Nádolja elfogatosok 1916. évi bére, jóv.

Zenta Boros Péter irodatiszt családi pót- léka, jóv.

Zenta Zagyi István és társai személyi pót- léka, jóv.

Zenta Eugen herceg szálloda átalakítási munkálatainak felülvizsgálata, jóv.

Káty kerületi kéményseprő díjazása 1600 k. jóv.

Káty közdülő utak kiigazítási munkálatai- nak beszüntetése és a vállalati szerződés felbon- tása, jóv.

Mozsor a rendőrök és szolgák drágasági segélye 200 k. jóv.

Mozsor a réti csősz fizetése 600 k. jóv.

Ujsóv anyakönyvi díjak hováfordítása, jóv.

Csávoly dr. Szuzics Sándor plébános te- metési költsége, jóv.

Béreg közlelmzésre adott kölcsön, jóv.

Béreg Odrai Károly drágasági segélye, jóv.

Felsőszentiván a kórházi szolga drágasági segélye 200—206 k. jóv.

Bácskossuthfalva pásztorok fizetésemelés, jóv.

Dunagárdony réti legelő fizetésemelés, jóv.

Petróc vöröskereszt fiókegylet dologi ki- adásainak fedezése, jóv.

Petróc napidíjasok alkalmazása, hat. jóv.

Tündéres végrehajtó drágasági segélye, jóv.

Tündéres bába drágasági segélye, jóv.

Káty kórházi szolga drágasági segélye, jóv.

Magyaroknálva új hintó beszerzése, jóv.

Magyaroknálva Posztl Teréz kézimunka- tanítónő fizetésemelés 1200 k. jóv.

Magyaroknálva Fridlender Róza és társa óvó- nők fűtési átalánya, 160 k. jóv.

Magyaroknálva két elfogatosi állás ideig- lenes szervezése. Megsem.

Magyaroknálva a városi kézbesítők csizma- pánze. Megsem.

Magyaroknálva a Haynald leánynevelő ta- nitónőnek fizetésemelés, jóv.

Zenta a IV. hadikölcsön jegyzése, jóv.

Zenta dr. Széchényi István haszonbérser- ződése, jóv.

Zenta Andraskó Károly tűzifa szállítási díjának felemelése, jóv.
 Magyarkanizsa közigazgatási alkalmazottak hadi évei számítása. Megsem.
 Magyarkanizsa a városi elfogatosok béremelese, hat. jóv.
 Magyarkanizsa Szabados Lukács és társai drágasági segélye, hat. jóv.
 Magyarkanizsa a szivattyutelepi gépkezelő helyettesítési díjai 1006 k. jóv.
 Magyarkanizsa Czérna János háziszolga drágasági segélye, jóv.
 Magyarkanizsa fogyasztási adópénztáros és ellenőr fizetésemelése, jóv.
 Magyarkanizsa a nyugdíjszabályrendelet módosítása, jóv.
 Magyarkanizsa Simon Anna dajka fizetésemelése havi 20 k. jóv.
 Zenta kéményseprői szerződés, megsem.
 Zenta Bálint Mihály boltbérlete, jóv.
 Zenta Vámos Vince díjok háborus pótléka 100 k. jóv.
 Zenta Homolya Sándor városi kézbesítő szolgálati ideje, jóv.
 Zenta ifj. Branovacska János volt városgazda államsegély térítménye, jóv.
 Zenta árvezető bizottság tagjainak napidija, jóv.
 Zenta vásárcsarnok terrasmunkálata, jóv.
 Zenta Zentai János és fia cég boltbérlete, jóv.
 Magyarkanizsa városháza építkezésének felülvizsgálata, jóv.
 Zenta városháza és vásárcsarnok vízvezetési és csatornázási munkálatainak felülvizsgálata, vásárcsarnoki árusító rekeszek vállalati szerződése, 1916. évi rendőrségi államsegély, közvágóhídi kémény pótló felülvizsgálata, Kossuth hid szerződése, Burány József, Bun András, Petrov Mihály, Váradi János szerződése, jóváhagyattak.
 Ada a két községi hadnagy drágasági pótléka és a magán polgári iskola anyagi támogatása, jóv.
 Apatin I. II. III. hadikölcson jegyzése, jóv.
 Bácsfeketehely óvoda dajka bérének felemelése, jóv.
 Bácsfülöp legeltetési szabályrendelet módosítása, tanítók és tanítónők fűlési és tisztogatói átalányának felemelése, hadbavonult tanítók helyettesítésért megállapított díjazás és Bernhardt Ferenc tanító rendkívüli segélye, jóváhagyattak.
 Bezdán a községi orvosok teendőinek és szolgálati viszonyára rendezésére vonatkozó szabályrendelet, jóv.
 Csátalja IV. hadikölcson jegyzése, jóv.
 Csantavér Rind Mihály községi kertész nyugdíjajutaléka, Horváth Mailld tanítónő drágasági pótléka, román. kath. harangozó segélye és az anyakönyvi díjak hovaírdítása, jóváhagyattak.
 Felsőszentiván Kőmives János faskola-kezelő rendkívüli segélye, jóv.
 Gombos elfogatosok fizetésének felemelése, jóv.
 Gara dr. Molcsiner Emil járásorvos helyettes községi orvos díjazása, jóv.
 Hercegszántó II. segédjegyzői állás szervezése, jóv.
 Kishegyes a járási rendőrfelügyelő drágasági pótléka, jóv.
 Monostorszeg ideiglenes kisegítő munkaerő alkalmazása, napidijas alkalmaztatása és I. segédjegyzői állással egybekötött lakbér megállapítása, jóv.
 Militics előjárók és községi alkalmazottak napidijának felemelése, jóv.
 Mozsor Jovanovits Milivoj törlési engedélye és az újvidéki kerületi munkásbiztosítási pénztár követelése, jóv.
 Mohol a kisegítő erdőcsész díjazása, két szállítási rendőr drágasági pótléka, Ajdukovits Bojana és társai óvónők pótléka, elfogatosok drágasági pótléka, rendőrök és kisbírák csizmapénze és a román. kath. gör. keleti harangozó drágasági pótléka, jóv.
 Martonos a községi rendőrök drágasági pótléka, a kisbírák drágasági pótléka, elhunyt rendőrvetítő drágasági pótléka, a befolyt anyakönyvi díjak hovaírdítása, kiserői földiek bérhatárlékának leírása, a helyettes óvónő díjazása, Bus Albertné és társai segélye, a tűzoltói segély kiutalványozása, az előjárók drágasági pótléka, Vagó György tűzör nejének drágasági pótléka, legelő ellenőrző bizottság jutalmazása, Szóják János kertész drágasági pótléka, jegyző lak építése, ideiglenes kölcson visszafizetése, a kiserői bérbeadása, mind jóv.
 Nádalya tenyész apaállatok ápolójának bérfelemelése és napidijas alkalmazása, jó.
 Nagybaracska a György pusztai kézbesítő díjai, jóv.
 Ósódé körállatorvos illetményeinek kiutalása, jóv.
 Óbecse Pálffy Dező ny. főmérnök díjai, alispánnak kiadott.

Óker elfogatosokkal kötött szerződés, jóv.
 Óbecse a beruházási kölcsön részleteinek késedelmes befizetése folytán felmerült költségek kiutalása, j. rendőrfelügyelő és községi rendőrség rendkívüli segélye, Kalapáti Bertalan h. utkaparó rendkívüli segélye, a községi szolgák rendkívüli segélye, az előjárók drágasági pótléka, községi utkaparók drágasági pótléka, az elfogatosok fizetésének felemelése, a polgárőrség ruházata és felszerelése, az iskolánéknak fűtési átalányának felemelése, jóváhagyattak.
 Péterréve Popovits Pánta gr. keleti lelkész személyi pótléka, a IV. hadikölcson jegyzése, iskolánéknak óvónők és tanítók drágasági pótléka és az izraelita rabbi fizetésének megállapítása, jóváhagyattak.
 Szilágyi a harangozó fizetésének megállapítása jóv.
 Szenttamás a IV. hadikölcson jegyzése jóv.
 Szenttamás a közgyám drágasági pótléka jóv.
 Temerin a III. hadikölcson jegyzése jóv.
 Tündéres gyepmester drágasági pótléka jóv.
 Tündéres a kéményseprő drágasági pótléka jóv.
 Tütel községi alkalmazottak drágasági pótléka jóv.
 Turja József Gyóka községi szolga drágasági pótléka, özv. Mrgodin Lázárné szülész nő fizetésének felemelése, Medusits Tamás fogyasztási ellenőr drágasági pótléka, községi előjárók fizetésének felemelése és esküdtek fizetés emelése jóváhagyattak.
 Kerény Thebesz bába segélyezése megsem.
 Bácsfeketehely költségvetési II. fejezeinek az I. fejezetből való segélyezése megsem.
 Bácsdóvros 1913. évi költségvetési hiányának s folyó évi adóból való fedezése, megsem.
 Szilbács 1915. évi községi közmunka tartozás kivetésének mellőzése, megsem.
 Veprőd husvizsgálati szabályrendelet alkotása, pótlásra, visszaadott.
 A vármegyei háztartási, megyei nyugdíj, jegyzői nyugdíj, 3 és fél százalékos pótló, betegápolási, épitkezési, laktanya, mezőgazdasági, mérték hitelesítési, rendőrségély rendelkezési, tüdőbeteg gondozó, kigyósertisztítási, jegricska ér tisztítási, mosztonga, községi állategészségügyi, kincsiári árvaszeretetház, I. Ferenc József, állategészségügyi ebadó, közegészségügyi ebadó, hadikölcson törlesztési, anyakönyvi javadalmi, jegyzői állami fizetési kiegészítési, orvosi, Szemző László, ujverbázi honvédször, ifj. báró Rudics József ösztöndíj, Kovács József ösztöndíj, volt sajkáskereskedők ösztöndíj, Bartl György szegény rokonokat segélyző, gróf Chottek Rezső uradalmi szegényeket segélyző, gróf Chottek Rezső szaporodás alá eső 30-000 koronás és kishegyesi csataemlék szobor alapok 1915. évi zárszámadásai jóváhagyattak.
 Felsőhárol és Bácsujlak 1912. évi közpénztári, Ujszivác 1913. évi gyámpénztári számadásai, jóv.
 A szabályi főszolgabíró kérelme a szolgabírósi hivatal tatározási költségeinek engedélyezése, 605 K jóv.
 A titeli főszolgabíró kérelme a szolgabírósi épületek separtetésére vonatkozó szerződés, jóv.
 Sándor György és társainak kérvénye a hivatalos kiküldetések alkalmával a szabályszerű uti illetményeken felül felszámítható napidij és fuvar pénzpótlék, teljesítették.
 Sándor György törvényhatósági utmester kérelme a vármegye törvényhatósági közutjai műszaki szolgálatának szervezéséről szóló szabályrendeletnek az utmesterek utitálatánya és napidijaira vonatkozó részének megváltoztatása iránt, alispánnak kiadták.
 Strahl József körtési rendőrvetítő segély iránti kérelme, 100 K kapott.
 Hózza Antal rendőrvetítő nejének segély iránti kérelme, elut.
 Auer Márion bácsordasi rendőr kérelme nyugdíjaztatása iránt, nyugdíjazták.
 Özvi Jankovits Jánosné kérelme özvegyi nyugdíjának felemelése iránt, elutasították.
 Raichheld Adolf bácsalmási lakosnak mint kisk. Fleckenstein Leona Mária gyámjának kérvénye gyámoltija nevelési járuléknak felemelése és kiutalása iránt, 400 koronára főlemelték.
 Özv. id. Hrubaiány Illésné kérelme kegydíj vagy egyéb segély iránt, elut.
 Orlányi István újvidéki járási irodasegédtsz kérelme a csendőrségnél eltöltött minden 7 hónapi szolgálati idejének 8 hónapba leendő leszámítása iránt, elut.
 Magyarkanizsa r. t. város nevében és képviselőiben dr. Király Sándor polgármesternek kérvénye a községi jegyzői nyugdíjalapba a két jegyző és utánuk a város által befizetett nyugdíj-

járuléknak kamatmentes visszatérítése iránt. A kérelmet teljesítették.
 Özv. Pinterovits Jenőné kérelme kisk. Gyula fia nevelési járuléknak újbóli folyosítása iránt, teljesítették.
 Özv. Szűcs Lajosné kérelme özvegyi nyugdíjának felemelése iránt, elut.
 Özv. Tessényi Istvánné özvegyi nyugdíjának felemelése vagy egyéb segély iránt, elut.
 Likár Mihályé dávodai lakos kérelme kegydíj iránt, elut.
 Kereskedelemügyi miniszter leirata gőzhengerek és kavicsörögök stb. beszerzése iránt, 2 gépet beszerzettek.
 Alispáni előterjesztés néhai Vojnits István volt főispán temelési költségeinek megtérítése iránt. Elfogadták.
 Alispáni előterjesztés a trvhi közutak fenntartására kötött vállalati szerződés, tárgyalást elfogadták.
 Alispáni előterjesztés Kiskér községi közdülő közutakról készített törzskönyvek hitelesítése elfogadták.
 Saile Antal és társa felebbezése Zeala a városháza és vásárcsarnok építési munkálatainak felülvizsgálata tárgyában hozott határozata ellen. Városnak visszaadták.
 Tóth Vasvári Péterné kérvénye férje nyugdíjának felemelése iránt. Elutasították.
 Brenner Sebesnyénné szül. Neiter Katalin sztpári szülész nő kérelme nyugdíjaztatása iránt. Teljesítették.
 Jordán Béla volt katymári községi jegyző, jelenleg törökkanizsai segédjegyző kérelme a jegyzői nyugdíjalapba befizetett nyugdíjjáruléknak a »Torontál vármegye községi és körjegyzők, valamint segédjegyzők« nyugdíjalapjába leendő átutalása iránt. Elutasították.
 Özv. Pein Gergelyné törvényhatósági utkaparó özvegyének kérelme állandó ellátás megállapítása iránt 192 k megszav.
 Kollár Szirák Mária, Dreszler Stefán Éva, Patyik Fratyik Piros, Durát Fradl Borbála szülész nő és dr. Rajkovits Mihály orvos oklevelét meghirdették.

Nagy katonaszabadítási családok.

Nagy katonaszabadítási családnak jött nyomára jött nyomára a budapesti rendőrség. Letartóztatta Fellner Miksa zágrábi lakost, aki több bácskai katonaszabadítási ürgye alatt lépre vitt s nagy összegektől fosztott meg.
 Fellner Miksa e hónap 13-ikán a bácsmegeyi Torza községbe utazott szappanvásárlás végett. Ott Orth Fülöp trafikjában a vásárló asszonyokkal azt tárgyalták, hogy minden pénzüket odaadnák, ha hozzátartozójukat hazahozhatnák a harctérre.
 E beszélgetés hatása alatt Fellner kitudta, hogy kik a gazdag emberek. A kisbíró Orth Fülöpöt és Waller Lajos községi bírót nevezte meg. Mindegyiknek a fia van a harctéren. Hazafelé utaztában Szépliget állomáson két szépligeti gazdag lakost Tillinger György és Reisz Józsefné nevét jegyezte föl. Tillingernek a fia, Reisz Józsefnének a férje van a harctéren.
 Áldozatnak ezt a négy ember szemelte ki. Orth Fülöpnek, Waller Lajosnak, Tillinger Györgynek a fia nevében írt, Reisz Józsefnének pedig a férje nevében. Mindegyik levélben az öncsonkításra célozva, azt a felszólítást kapták a címzettek, hogy Budapestre keressék fel a levélben megjelölt orvost, a ki századosuknak az öccse.
 Fellner Miksa e hónap 19-re és 20-ra a London, a Meteor, a Pannonia és a Britannia szállodák egy-egy szobáját bérelte ki. Az egyik szállodában dr. Wagner Alfrédnek, a másodikban dr. Weiser Lajosnak, a harmadikban dr. Ortner Sándornak, a negyedikben dr. Barta Emilnek jelentette be magát. Tillinger és Orth Fülöp nem jelent meg a randevun. Waller Lajos községi bíró Budapestre jött, de mielőtt a Pannonia szállodában elment volna, a hová a levélíró a megjelenést kérte, jelentkezett a főkapitányságon.
 A községi bíró találkozó a délutáni órákra a Pannónia szállóba szállt. Ezt megelőzőleg délelőtti 11 órakor Reisz Józsefné megjelent a Britannia-szállodában. Fellner huszezer koronát vett át tőle azzal, hogy férjének, a ki öncsonkítást követelt el, nem lesz baja.
 Waller Lajos bíró délután kereste fel a Pannonia-szállodában az áorvost. Fellner Miksa már várta. Nem tudta, hogy Waller Lajos nyomában három detektív jár: Bialoskursky, Puspöky és Farkas. A detektívek kioktatták a bírót, hogy menjen bele a dologba s mikor a csalónak átadja a pénzt, emelje meg a kalapját, hogy akkor az összeget nyomban lefogalhasssák.
 Erre azonban nem került a sor, mert a szélhámós nagyon izgatott volt és a községi bíróval egy lehajtott fedelű kocsiába ült. A csaló rendki-

vül izgatottan viselkedett a kocsiában, úgy látszik megérezte, hogy Wallner törbe akarja csalni, nem is kért tőle pénzt és az Emke-kávéháznál el akart bucsuzni tőle. Kiugrott a kocsiból, de ugyanekkor kiugrottak egy másik kocsiból Bialoskursky és társai, a kik lefogták. Bevitték a főkapitányságra, a hol többrendbeli család és többrendbeli család kísérlete miatt letartóztatták.

A délelőtti folyamán egy újabb károsult jelentkezett, Litzberger Péterné kiskéri lakos. Litzbergerné tízezer koronát adott át Felner Miksának. A csaló még egy másik kiskéri lakosnak: Franz Józsefnének is irt hasonló levelet, ezt a Hungária szállóba rendelte pénzzel, de Franzné okos volt és nem jött Budapestre.

A vármegye halottjai.

Megemlékezés Vojnitsról, Széchenyiről és Zsuboryról

Zombor, 1916. július 25. (Saját tudósítónktól.) Scultéy Ferenc alispán a legutóbbi közgyűlésen fölolvastott jelentésében kegyelet szavakkal emlekezik meg ifj. Vojnits Istvánról, dr. Zsubory Józsefről és dr. Széchenyi Tamásról. Megemlékezése szövezerint így hangzik.

S alig néhány hete — és alig néhány napi időközben ismét két ravatal előtt kellett lerónunk kegyeletünk és gyászunk részvételjes adóját. Tisztelt Közgyűlés! Ifj. Vojnits István 30 teljes éven át éreztette jótékony befolyását a vármegye közéletére.

Ez időből majdnem öt évet az alispáni székhelyen töltött el, amelyből a kormány bizalma a főispáni székhelybe emelte.

Hosszu közszolgálati ideje alatt kifejtett rendkívüli szorgalma, a közigazgatási jog buzgó tanulmányozása, gyors felfogása, az élet követelményei iránti erős érzelme és a vármegye viszonyainak pártját riktó ismerete a gyakorlati közigazgatás mesterévé avatták, míg minden posztól ment egyszerű modora, a néppel való szeretetteljes bánásmódja addig nem ismert népszerűséget szerzett neki.

Innen van, hogy mikor az apatini választókerület Zsubory József halálával megüresedett, mellette más jelölre gondolni sem lehetett.

Sajnos a végzet nem engedte meg, hogy gazdag tudását és tapasztalatait a törvényhozás házában érvényesíthesse életének erős szálakból szőtt fonala férfikora delén szakadt ketté.

Halála ugyiszólván pótolhatatlan veszteséget jelent a vármegyénkre, melynek minden fontosabb bizottságában élete végéig tevékenyen részt vett.

Az elköltözöttnek hosszú évtizedeken át méltó munkatársa volt dr. Széchenyi Tamás.

Tehetségével, szorgalmával, ismereteivel, karakterének szelplőtlenségével a tisztviselői pályának éles kövekkel kirakott, tövisekkel szegélyezett nehéz pályáján a főszolgabírói kar doyenjévé küzdött fel magát, míg uri lényével, vidám előzékenységével számtalan jóakarót és barátot szerzett magának.

A háborúval járó nehéz munka és sok izgalom gyógyíthatatlan betegségbe döntötte és elsodorította őt arról a polcra, melyen még oly sok és értékes szolgálatot vártunk tőle.

Ugy érzem, a tekintetes törvényhatósági bizottság érzelmeit tolmácsolom, midőn indítványozom, hogy két nagyrabecsűt és kedves halottunknak érdemeit iktassuk jegyzőkönyvbe és halálukon éreztet mély részvétünknek a gyászoló özvegyekhez juttatandó jegyzőkönyvi kivonat alakjában adjunk kifejezést.

Hegedüs Lóránt könyve.

Dr. Hegedüs Lóránt orsz. képviselő, egyetemi tanár, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank ügyvezető igazgatója könyvet irt »A magyarság jövőjéről.« Művében, mely a könyvpiacnak szenzációja, s mellyel a magyar, osztrák és német sajtó heteken át foglalnózott, a tudós alaposságával, az államférfi éleslátásával és a szakember avatottságával világítja meg az egész magyar közéletet erősen átfogó ama sürgősen aktuális kérdést, hogy »mi lesz a háboru után?« Hegedüs Lóránt, jóllehet öröklött pályafutása alatt szerzett tapasztalataiból leszürt szilárd meggyőződéséből, *hatvanhetespartí,* mégsem ebből a szempontból boncolja a kérdést. Minden pártpolitikai nézőpontra felülemelkedve, az 1914—16. évi események alapjára helyezkedik s innen kutatja és jelöli meg a magyar nemzet leg-

fontosabb érdekeit érintő probléma megoldásának módját és eszközeit.

A háboru hatása alatt megjelent könyvek közül ez a legérdekesebb és legértékesebb.

Szinte csodálatos, hogy a szerző, a kinek minden percét a komoly, nemzetelőadó munka foglalja le, időt szakíthatott magának eme sokirányú és nagyterjedelmű mű megírásához.

Mamuzsich Lázár

Szabadka városnak évek hosszú során át leghatalmasabb és kiváló képességű férfia, Mamuzsich Lázár volt polgármester 69 éves korában meghalt.

Az ország harmadik legnagyobb városa az elhunytak köszönhető leginkább óriási méretű fejlődését. Nagy koncepciójú terveit egykor hatalmas összekötéseiével és a gondjaira hizott népvak bizalmával valószínűleg meg. Csak az ő vasenergijáú és a néppel való szeretetteljes, odaadó, becsületes lélekből fakadt bánásmódja tudott utat törni a városban domináló parasztság konzervatív, maradi főfogásán, minden újítástól rettegő göröcsös álláspontján.

Politikai ellenfelei éveken át hiába küzdöttek ellene. Mindég legyűrte őket. Csak akkor tudtak fölőtte diadalmaskodni, amikor a hatalom kezébe került, a kormány — politikai érdekből — elfordult tőle.

Amikor az örökké agilis férfit észrevette, hogy munkássága elé fönt is akadályt gördítenek a város iránt érezt szeretete arra indította, hogy a további küzdelemről lemondjon. Nyugalomba vonult. Azóta keveset beszéltek róla.

Most azok is megadjuk neki a kegyeletet, akik sokáig keményen harcoltak ellene.

A főispánról.

Scultéy Ferenc alispántól.

(Jelentés.)

Éppen ma két éve hangzott el az első királyi parancs, mely alaltivatónak egy részét fegyverbe szöktette, rá két napra megjelent az agguralkodónak népeihez intézett szözata, melyben törhetetlen bizalmát hangoztatja irántuk, kik hazojuk becsületéért, nagyságáért és hatalmáért a legsúlyosabb áldozatokra is mindig készen állottak.

És a magyar nemzet valóban méltónak bizonyult e királyi bizalomra.

Pedig ki hitte volna akkor, hogy azokra az áldozatokra, melyekre koronás királyunk utalt, annyi idő múlva ma még fokozottabb mértékben lesz szükség, mint valaha?

Ki gondolta volna, hogy a háborúval járó mérhetetlen terheket annyi időn át nemcsak kibírjuk, hanem a világörténelemben eddig páratlan erőfeszítéssel arany betűkkel vessük be emlékünket az örökkévalóság márványlapjában?

Mindamellet a háborus idők nyomaszító hatása napról-napra jobban nehezedik közéletünkre.

S ha a nép ugyiszólván panasz nélkül teljesíti kötelességét, ha ma a vármegyében, a legkülönbébb nemzetiségek ez otthonában, a rend és nyugalom ép oly mintaszerű, mint volt a háboru kitörése előtt: e jelenség okát főleg két tényezőben kell keresnünk.

Az egyik minden esetre népünk jórahalóság, mely példás kötelességtudásában és áldozatkészségében nyer kifejezést, a másik és talán még fontosabb: a helyes irányítás és vezetés, mely, míg egyfelől mindig idejekorán meg tudja teremteni a nyomaszító szükségletek kielégítésére vezető eszközöket, másfelől mindig készen volt távlatartani a szenvedélyek felkorbácsolását előidéző káros behatásokat.

Tekintetes Törvényhatósági Bizottság!

Ami kiváló szellemi fölény és jellembeli kvalitások, elméleti képzettség és gyakorlati ismeretek, veleszületett érzék és helyes tapintat-szivjóság és érzelmek nemessége csak felmutathat: mindaz szerencsésen egyesül abban a férfiban, kit a magas kormány közigazgatásunk irányítására a legnehezebb időkben szinte gondviselészerűen kijelölt.

A legbonyolultabb kérdésekben csodálatos tájékozottsággal mindig meg tudta találni a kivezető fonalat; ahol kellett, eréllyel, ahol célszerűbbnek látszott, szinte diplomácia sakkhuzással, majd kérő szóval, majd buzdítással, itt dicsérettel, ott korholással, mindig kereszttül tudta vinni akaratát, amely azonban mindig teljes congruentiában volt a közérdek legfőbb kívánalmaival is.

Bámulatreméltó munkabírásánál csak vas-szorgalma nagyobb; mindenre kiterjedő gondosságát csak megfigyelő képessége mulja felül.

Amit élesen látó szeme észrevett, azt világos elméje már felfogta, fáradszátlan keze már végrehajtotta.

S ez idegölő, agyat kiszáritó, lelket kifárasztó munka mellett mindig megtudta őrizni kedélye frissességét, szive jóságát, egész lényé meleg közvetlenségét, mely mindenivel szemben egyaránt jut kifejezésre és annyi barátot és hálás hivat tudott neki szerezni.

Valóban férfiu ritkán érdemelt ki méltóbban uralkodói elismerést, mint a mi nagyrabecsűt, szeretet főispánunk.

S amikor az, amit mindenki várt, mindenki biztosra vett, csakugyan bekövetkezett: a királyi kitüntetés fényt vetett egész közéletünkre, mely őméltósága személyével elválhatatlanul egybeforrott s közel két éve a részéről kijelölt irányban halad.

HIREK.

Az akna.

Egy dörrenés és száll az akna
Nagy íveléssel a magasba.
Az áldozatra vérszemet vet
Odafont, s aztán fordul egyet,
S le is csapott. Irtóztató robaj.
A véres földről felsikolt a »jaj!«
A levegő ezerfelé szakadt.
S még reng a föld, dübörg a vér alatt.

Telefonon megy a jelentés:
Egy árokrész halomba dőlt és
Kilenc baka halott. Alatta
Örökalmát immár alusssa.
Csak ennyi az egész. A ház,
Othon nyugodt. Benne inség s a gyász.
Kilenc özvegy a kis hajlék alatt,
S apátlanul, árván, harminc maradt.

KOVÁTS ANTAL.

Dr. Erdős Andor zászlós hősi halálának emlékére.

— A 23-as Hadi albumból —

Láttál-e már fergeteges vihartól kettészelt fácskát, tomboló szélvészttől letarolt erdőcsemét? Meg tudod-e ilyenkor érteni a pantheikus természet nyögő fájdalmát, gallyaknak és lomboknak a szél kéjes zenéjére lejtett szomorú villitancát? Ha igen, úgy szivedből érezd át egy ismeretlen, de mégis ismerős bajtársadnak tragikus sorsát. Ha valamikor az életben összeketülök Veled, Dr. Erdős Andor, — amint ezt kölcsönösen óhajtottuk — bizonyára jól megértjük egymást és a legjobb barátok leszünk. A sors más-ként akarta. A sorsunkat intéző 1915. szeptember 6-án leszállt aranyos trónusáról, hogy megtekintse Földön pompázó Édenkertjét és egy virágszálat szakított le innen. Birodalmának füszeres levegőjét még bőditőbbá akarta varázsolni és egy mosolygós, derűs lélekkel a mennyi világosságot fényesebbé tenni. Reád volt szüksége Erdős bajtárs...

Látlak fenn a testetlen lények szellemországában... Áttetsző finom lényeden, az érzelmek konvex tükrörének fókuszán, — nemes sziveden — keresztül csillog a Kamionka-Sztrumlóvánánál szerzett ezüst vitézségi érem... Pihensz és dicsőségről, hazád győzelméről, emberek boldogulásáról merengsz... Vallásos, érzelmes kedélyek az őtestamentom ígéretil korán felejt magát, amidőn a szuronyok szőlőkarókká nemesednek át, fegyverekből buján dus olajfák lombosodnak ki és ember-ember ellen nem emel fegyvert...

Nehéz idők multával, titánok küzdelmének helyén, Krupiec burgonyaföldjén költői kontraszként hősi vértől illatos piros mezei virágok fakadnak és igaz történetet regélnék magyarok tüzes rohamáról, abban hősök hősről, egy fejlődést kapott lelkes, fiatal zászlósról...

Zombor, 1916. július hó 24.

o. h. dr.

Az érsek kitüntetése. Dr. Várady L. Árpád kalocsai érseket a király a katonai ügyek körül szerzett nagy érdemei elismerésül a Vörös Kereszt hadiékítményes tisztí díszjévével tüntette ki. Az érsek kitüntetése az egyházmegye minden részében osztatlan örömet kelt.

Gróf Széchenyi Emil kitüntetése. A király gróf Széchenyi Emil orsz. képviselőt, ki a háboru ideje alatt szakadatlan agitációt fejt ki katonai téren, érdemei elismerésül a signum laudissal tüntette ki.

Főispáni ebéd. Dr. Purgly Sándor főispán a közgyűlés alkalmából ebédet adott, melyre hivatalosak voltak: Scultéy Ferenc alispán, báró Hammerstein Richárd, Evetovits János, Ertl János, dr. Dedk Béla orsz. képviselő, dr. Steuer György min. titkár osztályvezető, Klánszky Ferenc apát, Novák Ferenc, Schwerer Ferenc plébánosok, dr. Szabovlyevits Dusan vm. főjegyző, Kleiner Lajos polgármester, dr. Frank Mihály árv. elnök, Wagner G. Adolf ev. főesperes, Oberländer Fülöp nagybirtokos, Berec Károly jegyző, dr. Kuhl Lajos aljegyző, főispáni titkár, Arnold Sándor árv. elnök, Zsigmond József árv. elnök, Sigmund János főszolgabíró. Még többen voltak hivatalosak, akik kimentették magukat.

Ámon kanonok kitüntetése. A király dr. Ámon Pál kanonokot a Vörös Kereszt hadiékítményes II. oszt. díszjévével tüntette ki.

Báró Herzog Mór Lipót kitüntetése. A király báró Herzog Mór Lipót nagybirtokost, a Magyar Bank egyik vezetőjét, akit a bácsmegeyi h. é. vasutak révén nálunk is jól ismernek, a signum laudissal tüntette ki. Báró Herzog aki huszárőrhadnagy minőségben a Vörös Keresztgyűlés budapesti központjában 2 év óta szakadatlanul cselekedő és sikeres munkásságot fejt, erre a kitüntetésre minden tekintetben rászolgált.

Egy tábori lelkész kitüntetése. A király Szorgh Péter tábori lelkészt vitéz és önfeláldozó magatartásáért a hadiékítményes arany érdemkeresztrel tüntette ki. Szorgh a háboru elején Szekesfehértáron teljesített katonai szolgálatot. Onnan Montenegróba vezényelték. Lovcsen bevételkor megsebesült. Március 18-án az Elektra kórházhoz megtorpedózásakor szerencsésen partot ért Sebenicóban. Tisztí szolgálja mellette esett el. A hős papot legutóbb Scutárba osztották be.

Főispáni kinevezések. Dr. Purgly Sándor főispán, dr. Kováchich Cézár és dr. Pintorovits Jenő tiszteletbeli aljegyzők, dr. Ullrich Gyula bácsalmási közig. gyakornokot pedig tb. szolgabíróvá nevezte ki.

Helyreigazítás. A következő sorokat kaptuk: *Bácsújfalu* július 24. Becses lapja 22. számában *Bácsújfalu hadiökölcsön jegyzése* cím alatt nyomdaihiba történt, mert mind a négy hadiökölcsönre 465.700 khat nem 165.700 koronát, jegyzett a mi földmiveléssel foglalkozó népünk, s csakis úgy minden lélekre 155 korona eshetik. Oly megüsztelésre, hogy engemet kiemljenek, nem számítottam, mert hiszen én talán kevesebbet tettem ez ügyben, mint kedves kollegám, barátom, főtisztelendő Kaich József plébános, s egyikünk sem tett azért, hogy dicsőséget kerestünk volna, csakis kötelességünket teljesítettük. Teljes tisztelettel Medveczky Károly ev. lelkész.

Várady érsek a 23-asokról. Várady érsek a zombori háziezred albumába eme emléksorokat írta: *A nemzetek öldöklő versenyében házi ezredünk hősei vérük hullásával oltalmazták tűzhelyeinket. Tetteiknek emlékét őrzí e könyv, magasztalni fogja mindenkor az új virágzásnak induló hálás haza.*

Megjutalmazott tanító. A *Pesti Hirlap* évről-évre díjakat tűz ki olyan tanítók számára, akik nemzetiséglakta vidéken nagy eredménnyel teljesítik magyarosító törekvéseiket. Ezidén is tíz tanító jutott ilyen díjakhoz, közülük Schrammel János tiszakálmánfalvi tanító.

Hadifogságban. Dr. Zagorics Iván szenttamási ügyvéd az északi harctéren hazájának önfeláldozó hősi védelmében megsebesülve hadifogságba esett. Hadifogságba jutottak továbbá: dr. Erdélyi István zentai ügyvéd, Medzihradzky János titeli tanító.

Egy orvos kitüntetése. Dr. Sauer Károly szüzbereki községi orvosnak a Vörös Kereszt II. oszt. díszjévével történt kitüntetése — mint levelezőnk írja — a községben nagy megelégedést keltett, mert a derék, népszerű orvos a 76 évből álló kórházban egymaga gyógyította a hosszabb ideig nagy létszámban lévő katonákat, akik nem győzték meghálálni a kitűnő orvos előzékenységét és tudását.

Az elesett hősök emléke. A 23. gy. e. elesett hősöknek emelendő díszemlék létesítéséért bizottság alakult, melynek elnöke Kleiner Lajos polgármester, tagjai Scultéy Ferenc alispán, Jaisel Henrik tb. főjegyző, Trenka István főkapitány, dr. Alföldy Árpád h. polgármester, Spanyol József tanácsnok és Tomcsányi Alagár tb. irodaligazgató. A katonaság is delegált néhány tagot.

Dr. Práger Márton kitüntetése. Dr. Práger Márton 86. e. segédorvost a király az ellenséggel szemben tanúsított önfeláldozó és eredményes szolgálatai elismerésül az arany érdemkeresztrel a vitézségi érem szalagján tüntette ki. Dr. Práger a *Bácsmegeye*-nek évek óta munkatársa, akinek edzett és termékeny tollából már sok aktuális politikai cikk és irodalmi közlemény jelent meg. A déli és délkeleti frontról írt boros levelei, melyek időközönként lapunkban megjelennek mindinkább fokozzák írói kvalitását.

A H. T. bizományosai. A Haditermény R. T. eme új bácsmegeyi cégekkel kötött megállapodást a bizományosi viszonyra: Lederer Leó és Barány Lipót és fia Zombor. Első Óbecsei Takarékp. és Hitelbank Óbecse.

Kuliacok kitüntetése. Kula község társadalmában — mint nekünk írják — nagy megelégedést kelteettek azok a kitüntetések, melyekben több vezetőtagunk részesült. A katonai egészségügy körül két éven át emberfeletti munkásságot fejtettek ki dr. Schneider Károly a Vörös Kereszt fiokjának elnöke, a minden hasznos ügynek erős mozgatója és dr. Buday Pálné, aki az irányításban mint társelnök nagy eredménnyel buzgólkodott. Mellettük az elismerés meleg hangján kell megemlékezni dr. Ormay Kálmán alelnökről, a hivatása magaslatán álló járásorvos és tb. főorvosról, valamint dr. Holländer Dávid egyleti orvosról. A liok kórházában 500 sebesült katonára gyógyult föl.

Vasuti főtisztviselők kitüntetése. A király a Vörös Kereszt II. oszt. hadiékítményes díszjévével tüntette ki dr. Valkányi Rezső máv. felügyelőt a szabadkai üzletvezetőhelyettes, továbbá a szabadkai máv. üzletvezetőség eme főtisztviselőit: Polgár Lajos, Farkas József felügyelőket, Hackert Lajos, Lederer Simon főmérnököket, Ellinger Lajos, Geher János és Püspöky Gusztáv főellenőröket.

Kitüntetett kórházvezetőnő. A király a Vörös Kereszt hadiékítményes II. oszt. díszjévével tüntette ki özv. Váli Bélánét, a szabadkai közkórház katonai egészségügyének vezetőjét, buzgó és eredményes munkálkodása elismerésül.

Egy lelkész nejeének kitüntetése. Pácserről írják nekünk: Arany Gusztáv ref. lelkész nejeének a Vörös Kereszt II. oszt. díszjévével való kitüntetése községünkben nagy örömet keltett. Elismerését lájják ebben annak a nagyhorderejű és eredményes önzetlen munkásságnak, melyet a közkedvelt urnó, mint a főkegyelet társelnöke kifejtett. Az ő odaadó buzgalmanak köszönhető nagyrészt, hogy a 2 év óta fennálló intézmény főadatát tökéletesen végzi. Az 54 ágyas kórházban közel 250 beteg katonának adták vissza egészségét.

Katonai szemle a repülőtéren. Az Ujvidéki Hírnep írja: Schleier Lipót altábornagy, a hadügyminisztérium légiáró csoportjának főnöke, Uzelac Emil ezredes, a légiáró csapatok parancsnoka, Leidl Lajos őrnagy, a légiáró arzenál parancsnoka, Walli Gyula őrnagy, a hadügyminisztérium V. L. osztályának főnöke és Berkovits Borota őrnagy, a légiáró építészeti osztály vezetője péntek reggel Ujvidékre érkeztek. Az illusztris katonai vendégek autón a repülőterre hajtottak, ahol Tauszig Aladár a repülőszázad parancsnoka kalauzolta őket. Schleier Lipót altábornagy és kísérete délután a gyorsvonattal elutaztak.

Kitüntetett tanár. A király Eichner Zsigmond népfőiskolai főhadnagyot, ujvidéki felső keresk. iskolai tanárt a signum laudissal tüntette ki.

A bajai járásorvos kérelme. Dr. Malcsiner Emil bajai járásorvos arra kérte a vármegyét, hogy 1914. jan. 1-ét megelőzőleg községi orvosi minőségben eltöltött szolgálatai idejéből 4 évet számítson nyugdíj szempontjából. A vármegye a méltányos kérelmet teljesítette.

Egy orvos személyi pótléka. Órszállás község dr. Heller Ármán orvos részére 1000 kor. személyi pótlékot szavazott meg. A vármegye a határozatot jóváhagyta.

Palona község előfogatásai. Palona község a súlyos gazdasági viszonyokra való tekintettel újabb szerződést volt kénytelen kötni az előfogatásokkal, akikkel 7990 kor. évi általános-összegeben állapodott meg. A vármegye ezt a szerződészerű megállapodást jóváhagyta.

A magyarkanizsai plébános jubileuma. Márton Mátyás magyarkanizsai prépost-plébános a napokban ünnepelte papságának negyvenedik évfordulóját. Hívei ez alkalomból — jóllehet a jubiláns kerület minden zajos ünneplést — felkeresték és szeretettel megalóan fejezték ki. A népszerű köztisztelt papot, aki a fejlődő tiszamenti városért sokat dolgozott, a megye minden részéből üdvözölték.

Halálozások. Ertl János bajai földbirtokos hosszas betegség után Baján meghalt. Az elhunytban, aki igen képzett gazda volt s kinek közszereplése is nyomokat hagy maga után, szondi Ertl József és Ertl István nagybirtokosok fivérüket gyászolják.

Gubitz Kálmán zombori iskolaigazgató a napokban meghalt. Mint pedagógus, író és történész egyaránt kiváló volt. Tanügyi és a vármegyei történetre vonatkozó cikkei, melyeknek legnagyobb része a *Bácsmegeye*-ben jelent meg, nagy tetszésben és kedvező méltatásban részesültek. A vármegyei monográfiának egyik legbuzgóbb munkatársa volt. Archeológiai dolgokról sokat írt a vármegyei történelmi társulat évkönyvébe és a Tudományos Akadémia hivatalos értesítőjébe. Elhunytja mindenütt, de különösen a tanítóság körében, ahol általánosan szerették és becsülték, fájdalmas részvétet kelt.

Nagy Béla ny. monostorszegi plébános meghalt. A jeles pap, aki kártársai körében nagy tekintélynek örvendett, s kit hívei is szerettek és becsülték, általános részvételt temették el. Ij. Kirszt János postakezelő Szabadkán meghalt.

Csöd Ujvidéken. Jovicin M. ujvidéki cég ellen elrendelték a csödot. Tömeggondnokká dr. Königstüdtler Ottó oltani ügyvédet nevezték ki.

A bácsföldvári helyettes végrehajtó fizetését a község 1040 koronában állapította meg. Ezt a határozatot a vármegye jóváhagyta.

Az előjárók napdíjai. Tittel község az előjáróság tagjai számára napdíjakat állapított meg. A vármegye ezt a határozatot megsemmisítette.

A jegyzők flugyermekei a kassai internátusba. Vármegyénk a rendelkezése álló két alapítványi hely egyikét *Korbai* Elemérral töltötte be.

Uj hajójáratok. A Budapest—Baja—Apatin—Ujvidéki hajójáratok újból megindultak. Budapestről minden este 10 órakor megy a d. g. t. hajója Belgrád felé.

A kárpáti falvak segélyezésére nagyobb összegeket szavaztak meg: *Petrócz* 2000 k., *Csurug* 1000 k., *Dunagárdony* 200 k., *Veprőd* 1000 k., *Mozsor* 200 k., *Magyarkanizsa* 2000 k., *Kishegyes* 1000 k., *Obecse* 1000 koronát.

Bácsmegeyi fiuk levele a hadifogságból. Kormos József zászlóstól (*Mohol*) a következő sorokat kaptuk Cserkanyból (Kiev kormányzóság) Junius negyedikén sebesülten orosz hadifogságba jutottunk: Radics Artur zászlós (Budapest), Berancsics István őrmester (*Szabadka*), Sztipics Géza (*Szabadka*), Mlinári Pál (*Bajsa*), Sigmund Miklós (Bórocz), Penc Félix (*Ujvidék*), Hajtanik Ilés (*Ujvidék*), Láng János (Dunabogdány), Nagy Mihály (*Óverbász*), Fábitz György (*Zenta*), Redlinger István (Varjas), Ostern Jakab (Zalosse), Antiuz Milorad (*Bácsföldvár*), Moyze Antal (*Szabadka*), Bugarszki Novó (*Obecse*), Vén Ferenc (*Szabadka*), Kiss György (*Szabadka*), Brarberger Ferenc (*Szentfűlöp*), Avrán Mihály (*Bácskeresztúr*), Faragó Sándor (*Magyarkanizsa*), Trink József (*Dunabökény*), Lakatos Gergely (*Csonoplya*), Lyubták Mátyás (Gácsfalu), Pénc Sándor (Eger), és Koch János Vác (Duka).

A baja—vaskuti közdülő közutnak a törvényhatósági közutak hálójába való fölvételét és kipítését kérte a megyétől Baja városa. A vármegye a kérelmet teljesítette.

A piros—ujvidéki közut vízmentesítése ügyében az alispán javaslatot nyújtott be a vármegye közgyűléséhez, mely azt változatlanul elfogadta.

A Dunántuli Közmivelődési Egyesület anyagi támogatást kért a vármegyétől. Kérelmével elutasították.

Pénzintézetek kérelme. Egyes pénzintézetek a vármegyei betétek kamatainak leszállítását kérték. A vármegye kérelmükkel elutasította őket.

Özvegyi nyugdíjak. A vármegye a következő elhunyt községi alkalmazottak özvegyeinek szavazott meg nyugdíjakat: Néhai Török Gábor katymári aljegyző özvegyének 600 K., özv. Erdői Jánosnének 720 K., özv. Sztójcsits Prokánének 420 K., özv. Radó Istvánnének 350 koronát, özv. Szuboticski Márkóné 436 koronát.

Péter Pál napi gyűjtés Topolyán. Topolyán is — mint levelezőnk írja — a város minden osztálya adakozott a jólékony célra. Fekete Endre községi jegyző egymaga 1400 koronát gyűjtött.

Nincs cukor a vármegye több helyén. Így legutóbb *Baján* és *Zentán* minden készlet kifogyott. Baja város polgármestere már intézkedéseket, hogy új áru kerüljön a városba. Zentán is igyekeznek a bajon segíteni.

Kálmán Péter elutazása. Kálmán Péter festőművész, kitűnő földink, aki hosszabb ideig Budapesten tartózkodott, mely idő alatt báró Hazay Samu honvédelmi miniszter és közéletünk más vezéralakjai arcképet lefestette, a napokban haza, Münchenbe utazott. Kálmán Péter egyéni ségéről és művészetéről igen érdekes ismertetést ír a *Bácsmege*-nek dr. Somogyi Miklós a közismert jeles műbíráló.

Fizetésektelen Szabadkán. Engler Antal szabadkai cég fizetésektelen lett. Egyeségre törekszik.

A zentai munkásgimnázium részére a vármegye erre a tanévre is 2000 korona segélyt folyósított.

Egy bácsmegei család öngyilkossága. Wiesner Károly volt zentai tanító, aki az utóbbi években Budapesten arcképfestéssel foglalkozott, a rendőrség pénzhamisítás miatt letartóztatta. Kihallgatásakor leugrott a főkapitánysági épület harmadik emeletéről és szörnyet halt.

KÖZGAZDASÁG.

Állami tenyészbikák és tehének eladása. A földmívelési miniszter lapunk mai számában hirdetést tesz közzé, mely szerint Mezőhegyesen, az állami birtokon aug. 22-én 62 drb. tenyészbika, 96 drb. borjastehén és 22 drb. bonyhádi tehén eladásra kerül. Erre a hirdetésre felhívjuk gazdáink figyelmét.

Zenta város legeltetési szabályrendeletét a földmívelési és belügyi miniszter jóváhagyta.

Mének beosztása a méntelepeken. Kisbérén szeptember 5-én, Babolinán szeptember 6-án, Mezőhegyesen szeptember 8-án és 9-én végzik a m. kir. állami ménesekben neveit fiatal méneknek, valamint magánosoktól vásárolt és még azután vásárlandó méneknek a méntelepekhez való beosztását. A parancsnokságok a ménbeosztásokról a tenyésztés iránt érdeklődőket szívesen látják.

A hadifoglyok munkaideje. Az aratási munkák elvégzéséhez fűződő nagyjelentőségű érdekek figyelembevételével a pozsonyi cs. és kir. katonai parancsnokság a hadifogly tábort parancsnokságához és a területén levő törvényhatóságok munkabizottságaihoz beosztott tisztetekhez oly értelmű rendeletet adott ki, mely szerint a mezőgazdasági üzemekben alkalmazott hadifoglyok munkaideje és munkaszünete tekintetében ugyanazok a szabályok irányadók, mint az ugyanazon munkánál és ugyanazon helyen alkalmazott polgári munkásokra érvényben vannak. A hadifogly munkások kiadásáról szóló szabályzatban kitüntetett munkaidő tehát csakis kizárólag az ipari üzemekre vonatkozik, a mezőgazdaságnál alkalmazott hadifoglyok ellenben napkelteől napnyugtáig tartoznak dolgozni.

Kétkoronás jutalom a termés koral betakarításáért. A hivatalos lap a kormány 2282. számú rendeletét közli, amelylyel kimondja, hogy a Haditermés R. T., vagy bizományosa az 1916. évi termésből származó buzáért, rozsért és takarmányárpáért, ha azt az eladó a H. T. vagy bizományosának címére vasuton vagy hajón 1916. július hó 23-ig bezárólag feladja, illetve beszállítja, oly vételárát köteles fizetni, amely a minisztérium által az 1916. évi termésre megállapított legmagasabb árat métermázsánként két koronával meghaladja.

Szerkesztői üzenetek.

Községi előjáróság, Okér. Rendben van. Tévédésből történt.

H. T., Zenta. Szerkesztőnk szerdán személyesen adta át.

B. H., Hódság. Ugyanezt üzenjük önnek is.

P. T., Tittel Átnéztük s azután megüzenjük.

L. Gy., Apatin. Küldje meg képviselőjünknek. Esetleg kérjen előbb tanácsot főszerkesztőnk től.

Cs. T., Gombos. Mielőbb intézkedünk.

M. D., Ószivác. Semmi akadályba se ütközik. Több helyen is állíthat föl fiókirodát.

•Erdel magányban. Nem közölhető.

Z. H. T. Megfontoljuk a dolgot.

K. A., Temerin — Tábori posta 105. Sorra kerül.

Sch. I., Csonopja—Budapest. Szerkesztőnk sajnálja, hogy látogatása idején nem volt otthon. A jövő héten minden d. u. 2—4 óra közt várja.

Cs. M., Budapest, Rákóczi ut 17. Köszönjük. De már más irányban intézkedtünk.

•Tisztviselő Otthona, Palánka. Már levélben jeleztük, hogy az a közvetítő iroda nem küldte el a pénzt.

K. T., Etappentrainzug 1/2. Tábori posta 336. Intézkedtünk.

B. K., Topolya. Dr. Steuer György min. titkár, lapunk munkatársa ebben az ügyben szerdán eszmecsere folytató vármegyénk egyik irányító tényezőjével. A rokonszakszaktály téves magyarázatából támadt bajok orvoslása iránt megtette a szükséges intézkedéseket. Javasata már a honvédelmi miniszter előtt van.

H. V., Bácskossuthfalva. Néhány nap mulva elküldjük.

—gh, Óverbász. A nekünk szóló leveleket ne Zomborba, hanem budapesti címünkre méltóztassék intézni.

M. A., Rákospalota, községháza. Ugyanezt üzenjük önnek is. A küldöttet alkalimlag leadjuk.

A kiadóhivatal vezetője: **Herz Nándor.**

Ügyes, megbízható házvezetőnő, ki elsőrendű szakácsné is, s ki 15 évig uraságnál volt szolgálatban, jó állást keres. Bővebbet a *Bácsmege* kiadóhivatalában. 2—2

Két tágas villa Budapest közelében olcsón és kedvező fizetési feltételekkel **eladó.** Bővebbet a *Bácsmege* kiadóhivatalában (Budapest, Teréz-körut 2.) 3—2

Kiseb birtokot vennék (100—150 holdast), lehetőleg lakóházzal és gazdasági felszereléssel. Bővebbet a *Bácsmege* kiadóhivatalában (Budapest, Teréz-körut 2.) 3—2

Elegáns hintót keresek, esetleg felszereléssel. Címem megtudható a *Bácsmege* kiadóhivatalában. 3—2

Olcsó pénzt 5.75—6% kamattal gyorsan közvetíti Ifj. Thalheimer Lajos bankbizományos, a torzsal Takarékpénztár titkára Torzsán.

RÓZSAPAPRIKÁT nemeset 11 Kor., rózsapaprikát 9 Kor., gulyáspaprikát 7 K 50 fillérréti kilóját utánvétellel szállít — **BOJA ISTVÁN SZEGED.** 6—10

Befolyásos szülők figyelmébe! Csinosnak mondott jó bizonyítványokkal rendelkező 34 éves, négy nyelvet beszélő **aljegyző nőül veszi** azon **keresztény** (lehetőleg római katolikus) **hölyget vagy özvegyet** kinek hozzátartozói **községi jegyzői álláshoz** juttatják. Lehetőleg **fényképes teljes című** ajánlatokat — melyekre teljes címmel válaszolok esetleg személyesen üszlelek — a *Bácsmege* kiadóhivatalába címezve (Budapest, Teréz-körut 2.) kettős borítékban kérek. Diszkrétció becsléssel szóval biztosítatik. Ajánlatokat kívánatra diszkrétlen visszaküldöm. **Nem ügynöki hirdetés.** 3—2

5423/916.

Tárgy: Petrőczy végrehajtói állás.

Pályázati hirdetmény.

Petrőczy községben lemondás folytán megüresedett végrehajtói állásra pályázatot hirdetek. Felhívom a pályázni óhajtókat, hogy eddigi működésüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket hozzám **augusztus 10-ig** annál is inkább terjesszék be, mert a később érkezőket figyelembe nem veszem.

Az állás javadalmazása havi előleges részletekben kiutalványozandó évi 900 korona készpénz és a befolyó végrehajtási költségek fele. A választási határrnapról a pályázat lejártá után fogok határozni.

Ujvidék, 1916. július 19-én.

Kulunchich Viktor,
főszerkesztő.

2984/1916.

Hirdetmény.

A mezőhegyesi magyar királyi állami ménesbirtok simmenthali tenyésztéből származó tenyész bikák és számfelettivé vált tehének és üszők

1916. év augusztus hó 22-ikén reggel 9 órakor

kezdődő szóbeli árverésen a legtöbbet ígérőnek elfognak adatni.

Árverésre kerül:

62 darab saját tenyésztésű tuberkulin oltásra nem reagált 1 1/2 éves **simmenthali tenyész bika,**

98 darab saját tenyésztéséből származó tuberkulin oltásra nem reagált különböző koru **részben hasas, részben borjas tehén és 3 éves hasas üsző,**

22 darab bonyhád vidéki részben borjas 3 éves **tehen.**

Az árverésre kerülő szarvasmarha leírását feltüntető kimutatások, mely az árverési feltételeket is tartalmazza a vezetésem alatt álló ministerium X-ik főosztályában és a mezőhegyesi m. kir. állami ménesbirtok igazgatóságánál betekintheők és kívánatra Mezőhegyesről postán megküldetnek. 2—1

Kelt Budapest, 1916. évi július hó.

M. kir. földmívelésügyi miniszter.

Juhász kutya eladó. Egy 4 hónapos szépen fejlett, eredeti faj hím skót juhász kutya (collie) barna fehér foltokkal, mérsékelt árban eladó. **Dr. Rapp J.** községi orvos, **Szond.** (Bács m) 2—2

Két jóforgalmu körkemence

Bácskában a Tisza mentén teljes felszereléssel **eladó.**

Érdeklődők küldjék be címüket »Biztos üzlet« jelige alatt e lap kiadóhivatalába. 3-3 Budapest, Teréz-körut 2. sz.

Sajkásgyörgye község előjáróságától.

Bérbeadási hirdetmény.

Sajkásgyörgye község előjárósága ezennel közhírré teszi, miszerint a község tulajdonát képező ugynevezett 1) »Kunovci« 150 kat. hold **szántó.** 2) »Kis Rét« 377 kat. hold részint **szántó** (nagyobb része), részint pedig **legelő.** 3) »Bela Odaja« 811 kat. hold szántóból álló ingatlanok 6 egymásután következő évre, holdankint 20 korona kikialtási árban, folyó évi **augusztus hó 3-án** de 9 órakor nyilvánok árverésen bérbe fognak adatni.

Ezen árverésre az írásbeli zárt ajánlatok folyó évi **augusztus 1-én d. u. 5 óráig** adandók be.

Ajánlatok az egészre együttesen és külön-külön is beadhatók.

Bánatpénzül a kikialtási ár 10%-a készpénzben avagy óvadékképes értékpapirban postán avagy az árverés megkezdése előtt az előjáróságnál teendő le. Feltételek a községi jegyzői hivatalban megtekinthetők.

Sajkásgyörgye, 1916. július 14-én.

Mosovits Liviusz
községi jegyző. 2—2

Boksity Márkó
községi bíró.

Haszonbérbeadó

285 kat. hold első minőségű tagosított szántóföld a gazdasági épületekkel együtt egy vagy több évre. A birtok a csonoplyai határban Nemesmalom és Babapuszta vasúti állomások között közvetlenül a vasúti sínek mellett fekszik jobbra, mindkét vasúti állomástól 1/4 óra távolságban.

Haszonbérbeadó továbbá a zombor—apattini országuton a Ferenc-csatorna és a villamos telep mellett fekvő 24 kat. hold első minőségű szántóföld a gazdasági épületekkel együtt egy vagy több évre. A birtok tejgazdaságra alkalmas.

Ez utóbbi megjelölt birtok örökáron is megszerzhető.

A feltételek megtudhatók a tulajdonosnál.

Szilágyi Mór

ügyvédnél

Zomborban, Rákóczi-ut 30. sz.

SZLÁVY OSZKÁR

vas-, szárszám és konyhaberendezési üzlete

ZOMBOR,

Kossuth Lajos (Fő-) utca 7.

(a takarékpénztár mellett)

Telefon: 15.

Állandó raktárt tart és versenyképes árak mellett szállít:

hengerelt rud és idomvasat, durva és finom lemezt, horganyozott vaslemez, sodronyszegető vashuzalt, fehér bádogat, kereskedelmi öntvényt,

épület- és butorvasalásokat,

mindennemű csavarokat, szekér- és hintótengety, lópatkót, patkósarkot, valamint az összes vas- és vasárucikket

Nagy raktár:

tűzhely, kályhák konyhaberendezés és szerzőcikkben.

Állandó raktár:

kovács-, porosz- és kokszenben.

„Kordován”-

bőrlemez (tetőlemez), szagtalan viharálló tűzbiztos fedőlemez.

„Valisan”

amerikai pormentesítő olaj egyedüli elárúsítója Zombor és környéke részére.

Hoffman Mihály Özvegye

lakásberendezési vállalata

TELEFON 400. SZABADKÁN. ALAPITTATOTT 1876

Olcsó áron készít egyszerű és gazdag, de mindig izléses és művészi kivitelű butorokat.

Burmann Sándor UJVIDÉK.

Alapított 1895-ben.

Vizsgázott finom-puskamives hites szakértő.

Telefon interurban 347.

Kitüntetve az ujvidéki kirakatversenyen az aranyéremmel. Ajánlom dúsan felszerelt raktáramat sportcikk- és fegyverekben, valamint ismétlő pisztolyokban.

Halsporthoz minden cikk raktáron. Régi fegyvereket cserébe veszek. Minden javítást olcsón és gyorsan végzek.

Összes töltények — külföldiek is, — valamint puskaporok raktáron.

Árjegyzéseket kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

Diana sósborszesz

legjobban bevált házszer.

Kis üveg 60 fillér, közep üveg 1

K 50 fillér, nagy üveg 3 korona.

Főelárúsítóhely DIANA KERESKEDELMI R. T.

eladási osztálya BUDAPEST, Nádor utca 6.

Szabadkai főraktár

KLEIN GÉZA

fűszer, festék és délygyümölcs kereskedése

Az egész vármegye tudja már, hogy

Soós Károly artézi fürdője

Óbecsén

az egészségesnek és a betegnek egyaránt kincset ér.

Udit, frissit, erősít! Az elpetyhüdt testben az elsőfürdés után friss vér kering.

Gőz- és kádifürdők. Tiszta, csinos, új berendezés.

Kedvezményes jegyek! — A legjobb időbeosztás!

Csodás hatású arcszépítő és finomító

A VILÁGHÍRŰ FÖLDES-FÉLE
**MARGIT-
CRÉME ÉS
SZAPPAN**

a Margit-crème zsírtalan, ártalmatlan, rögtön szepít. Ára 1 kor. 20 fill.

A Földes-féle Margit-szappan pár nap alatt lemossa a szeplőket, májfoltokat megszüntet minden bőrbajt. Ára 1/20 K.

Kapható minden gyógyszerárban, drogueriában és illatszerekkereskedésben, 6 koronás rendeléseket bérmentve küld

Földes Kelemen gyógyszerár Arad

Raab Károly

hangszerkészítő ZOMBOR

Telefon szám 237.

Ajánlja nagy

zongorarakatárát.

Vétel készpénzfizetés és a legkedvezőbb részletfizetés mellett is,

Förster zongorák egyedüli raktára.

Árverési hirdetmény.

Csátalja község határában mintegy 5000 kat. holdnyi szántóföld és kaszáló, valamint mintegy 1200 kat. holdnyi szőlő összesen mintegy 6200 kat. holdnyi területen a község tulajdonát képező s az 1883. évi XX. tcz. 3 § a alapján gyakorolható vadászati jog az 1917 évi január hó 1-től 1927 évi január hó 31-ig terjedő 10 évre 1916 évi augusztus hó 10-ik napján d. e. 9 órakor Csátalján a község ház tanácstermében tartandó nyilvános szóbeli árverés útján bérbe fog adani.

Egy évi haszonbér kikiáltási ára 100 kor. melynek 10 % a árverési szándékozó által mint bántpénz, az árverés megkezdése előtt a községi bírő kezébe lefizetendő.

Az árverési feltételek a rendes hivatalos órák alatt a községi jegyzőnél megtekinthetők.

Csátalja, 1916. július 12.

Gerber Fülöp

helyettes jegyző.

Reichardt Márton

bírő.